

SAKARYA SAVAŞI ÖNCESİ KARADENİZ'DE YUNAN ABLUKASI VE İNEBOLU BOMBARDIMANI

Y. Doç. Dr. Rahmi ÇİÇEK

1921 yılında Karadeniz kıyılarında bulunan üç liman önem kazanmaya başladı. Bunlar, Batı Karadeniz'de İnebolu, Orta Karadeniz'de Samsun, Doğu Karadeniz'de ise Trabzon limanları idi. 1921 yılı Ankara hükümeti açısından, Yunan ileri hareketinin durdurulması bakımından önemli bir zaman dilimini teşkil etmektedir. Bu zaman dilimi içerisinde Ankara hükümeti bir taraftan teşkilatlanma, savaş ve asayişin sağlanması, diğer taraftan ordunun yeniden düzenlenmesi, ihtiyaç duyulan personel ve malzemenin sağlanmasına çalışarak yoğun bir tempo içerisinde girmişti. Bu yoğun temponun Karadeniz limanlarındaki göstergelerinden birini teşkil eden İnebolu, 1921 yılı boyunca yoğunluğu en fazla yaşayan limanlardan birisidir.

İnebolu jeopolitik konumu itibarıyla Batı cephesini besleyen önemli bir limandı. İstanbul'dan kaçarak Anadolu'ya geçen askeri personel ve aileleri bu limandan Anadolu'ya ayak basıyorlardı. Yine Doğu cephesi askeri personeli ile Karadeniz bölgesinde oluşturulan gönüllü müfrezeler bu liman ve çevresinden Batı cephesine ulaştırılıyordu. I. ve II. İnönü savaşlarıyla başlayan Türk-Yunan çatışmalarıyla birlikte bu liman askeri malzeme sevkiyatı bakımından da yoğunluk kazanmaya başladı. İstanbul'da Ankara hükümetine bağlı olarak çalışan gizli gruplar tarafından depolardan kaçırılan malzeme İnebolu limanı vasıtasıyla Ankara ve Batı cephesine ulaştırılmaya başlandı.

İnebolu 1921'de Ankara hükümetinin dış dünyaya açılan penceresi olması bakımından da önemli bir jeopolitik konuma sahipti. 1921'de İnebolu tüm diplomatik temasların sağlandığı yegane kapı konumuna gelmeye başlamıştı. Buna paralel olarak Ankara hükümetine sivil ve askeri malzeme sağlayan tüccarlarında giriş-çıkış kapısı oldu. Bulgaristan, Romanya ve Rusya'dan sağlanan malzemelerin büyük bir kısmı bu limana çıkarılıyordu. Doğu cephesinde sınır güvenliğinin sağlanmasından sonra Batı cephesine kaydırılan askeri malzemelerin de bir kısmı bu limandan ulaştırılıyordu.

Bu jeopolitik konumu bakımından Anadolu'da kurulan Millî hükümetin ikmal iskelesi durumuna gelen İnebolu, düşman devletlerinde ilgisini çekmeye başladı. İlk defa 27 Mart 1921 tarihinde İnebolu'ya gelen bandrasız bir savaş gemisi denizde beş-altı top atışı yaparak bir manevra gerçekleştirmişti.¹ Bu tarihten itibaren İnebolu'ya yapılan cephane ve askerî personel sevkinin artması ile beraber, düşman gemilerinin denetiminin de artmaya başladığı görülmektedir. Karadeniz'de özellikle Yunan bandrallı gemilerin olası saldırısına karşı askerî makamlar bazı tedbirler alma yoluna gitmişlerdi. Sahil boyunca kurulmuş olan gözetleme istasyonları vasıtası ile düşman donanmalarının hareketlerinden haberdar olan askerî makamlar ilk defa 2 Haziran 1921 tarihinde² İnebolu'ya gelen bir Yunan torpitosunun hareketlerinden kuşkulananarak, muhtemel bir saldırıya karşı hazırlık yapılmaya başlandı.

İnebolu Mevkî Kumandanı Binbaşı Nidai Bey, 2 Haziran'dan itibaren Yunan zırhlılarını takibe başladı. 3 Haziran'da zırhlılar Cide ve Amasra'da görüldüğü yolunda haberler alındı. Yunan zırhlılarının bölgedeki bu faaliyetleri konusunda Fransız makamlarından bilgi istendi ise de Zonguldak'ta bulunan Fransız amiral zırhlılardan haberdar olmadığını, büyük bir ihtimalle Karadeniz'e boğazlardan izinsiz olarak girdiklerini söylüyordu. Bunun üzerine Nidai Bey, İnebolu'nun güvenliği için 61 Fırka Alay Kumandanı Binbaşı Recep ve Tetkik Heyeti Amiri Topçu Yüzbaşı İsmail Hakkı Bey'le istişarede bulunarak, savunma planı hazırladı. İnebolu'nun savunmasına ayrılmış olan askerî kuvvetlere ek olarak, askerlik şubesi ve İhraç Kumandanlığı emrinde bulunan yirmi yedi askeride İnebolu'nun doğu ve batı mıntıklarına yerleştirerek, bunlara iki de makinalı tedarik etti. Mevcut topçu takımı kadrosunun artırılması için de Kastamonu'dan asker sevki istendi.³

7 Haziran'da Cide Mevkî Kumandanı öğlen saatinde bir zırhlı ile üç torpidonun doğuya doğru hareket ettiğini, bunların muhtemelen Yunanistan'a ait olduklarını bildirmekte idi.⁴ Bu zırhlı Karadeniz'de bulunan diğer Yunan zırhlıları ile birleşerek, 9 Haziran sabahı saat yedide İnebolu açıklarına gelmişti.

1 Peker, Nureddin; 1918-1923 İstiklâl Savaşı'nın Vesika ve Resimleri; İnönü, Sakarya ve Dumlupınar Zaferlerini Sağlayan İnebolu ve Kastamonu Havalisi, Gün Basımevi, İstanbul 1955, s. 305.

2 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 20, F.1.

3 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F.1.

“Kılış” ve “Panter” adını taşıyan bu iki zırhlı kasabayı kuşatmış görünüyordu, Saat 7.50’de bir torpido İnebolu limanına girerek, liman yakınlarında bulunan iki Rum köyü ile işaretleşmiş, arkasından saat 8.40’da denize beyaz bayraklı bir filika indirmişti. Filikadan inenlerle konuşmak üzere Liman Reisi, Erkâb ve İhraç Kumandanı, Mevki Kumandan Muavini ve Polis Komiserinden oluşan bir heyet menderekte iki Yunan bahriye subayını karşılamışlardı. Subaylar, komutanlarının İnebolu Kaymakamı, askeri kumandan, liman reisi ve rüesadan birisini zırhlıya davet ederek görüşme isteğinde bulunduğunu, konunun ise kasabada bulunan cephaneye kayıklarının kendilerine teslimi olduğu belirtilmekte idi. Türk heyetinin bu daveti reddetmesi üzerine subaylar heyete cephelerinde hazır bulunan bir notam vererek, bir saat içerisinde notama cevap verilmezse kasabanın iki saat sonra bombalanacağını söyleyerek, torpidoya döndüler.⁵

Sözkonusu notam, askerî malzemenin imha edilmesi, kumandan ve askerlerin kendilerine teslim edilmelerini, telgraf ve telsiz şebekelerinin tahrip edilerek, makinaların teslimi, limanda mevcut mürettebatın teslimini içermekte idi. Bunun gerçekleşmesi için iki saat zaman verilmişti.⁶

Notam sureti Kastamonu Havalisi Kumandanlığı vasıtası ile doğrudan Genel Kurmay’a bildirilerek görüş istendi. Genel Kurmay, Fevzi Paşa imzası ile gönderdiği yazıda,⁷ notama münasip bir şekilde red cevabı verilerek, Kastamonu ve çevresinde bulunan piyade ve süvari birlikleri ile İnebolu’nun takviye edilmesi, İnebolu halkından eli silah tutanların teşvik edilerek, savunma hattı kurulması, kasabada bulunan silah ve cephanenin biran önce düşmanın top menzili dışına çıkarılması istenmekte idi.

Yunan notamından bir buçuk saat sonra İnebolu’nun cevabını taşıyan notam Liman Reisi Neyyir Bey tarafından Yunan torpidosuna götürüldü. Kararın olumsuz olduğunu öğrenen Yunan subayı, Liman Reisine; cephaneye ve kayıkların kendilerine teslim edilmesi için karaya asker çıkaracağını söyleyerek tehditte bulunmuştu. Bunun üzerine, Liman Reisi sahile asker çıkarılmasına müsaade etmeyeceklerini söyleyerek torpidodan ayrıldı.

4 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F.2-1.

5 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 14.

6 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 5.

7 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 5-3.

İnebolu'nun mülkî ve askerî yetkilileri notanın alınmasından itibaren savunma tedbirlerini uygulamaya başlamışlardı. Resmî daireler tatil edilerek, önemli resmî evrakın İkiçay mevkiine taşınması sağlanmıştı.

Kadın ve çocukların da muhtemel bombardımandan etkilenmemesi için İkiçay'a gönderilmesi ve çarşı içerisinde yağma hareketlerine karşı devriye görevlendirilmesi kararlaştırılmıştı.⁸ İrtibat Subayı Nidai Bey'in emri ile yerli Rumlar toplanarak, daha güvenli olan iç bölgeye tahliye edildi. Bunların başlarına muhafız dikilmesi, eğer şehir bombalanacak veya işgal edilecek olursa, bunların hayatının da tehlikede olacağına "Kılış" süvarisine anlatılması kararlaştırıldı.⁹

Yunan zırhlıları kasabanın kararlı tutumu üzerine, savaş durumuna geçerek saat 13.20'de mendirek civarında ufak toplarla ateşe başlamışlardı. İlk hedef hükümet konağı ve iskelede bulunan on kadar kayığın tahrip edilmesi oldu. Türk topçusu, düşman gemilerinin top menziline girmesi üzerine ateşe başladılar, topçu ateşi üzerine gemiler uzaklaşarak, uzun mesafeli toplarla atışlarını saat 14.45'e kadar sürdürdüler. Kasabanın batısına doğru hareket eden zırhlılar saat 17.45' de tekrar gelerek uzun menzilli toplarla elli dolayında mermiyi kasabaya ve topçu birliğinin bulunduğu tepeye gönderdi. 18.25'e kadar süren atışlara Türk topçusu top menzilinün kısa olması sebebiyle karşılık verememişti.¹⁰

Bu iki bombardımandan sonra Kılış zırhlısı 30 Temmuz 1922 günü tekrar İnebolu'ya gelerek üç atışta daha bulundu. Bu atışlardan hiç bir zaiyat meydana gelmedi.¹¹

İnebolu Bombardımanından Sonra Yörede Alınan Tedbirler

İnebolu bombardımanı Amasra Mevkî Komutanı tarafından, Sinop Mevkî Komutanı Cemil Bey vasıtası ile Kastamonu'ya ulaştırılmıştı.¹² Kastamonu ve Havalisi Komutanı Muhiddin Paşa bu haber üzerine Yunan gemilerinin tekrar saldırma ihtimalini düşünerek, Sinop'tan Akçaşehir'e kadar olan sahil şeridindeki fenerlerin söndürül-

8 Peker, Nurettin; a.g.e. s. 338. Baysal, Mevlüt; "İnebolu Bombardımanı", Yakın Tarihimiz, C. II, s. 23.

9 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 5-6.

10 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 5-16.

11 Peker, Nurettin; a.g.e. s. 356. Sevük, Habib; O Zamanlar (1920-1923), Ankara 1981, s. 20-24.

12 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 5-8.

mesi,¹³ gemilerin bulunduğu yerlerinde anında haber verilmesini kıyı mevkî komutanlıklarından istemiştir.¹⁴ Bunun üzerine düzenli olarak gemilerin seyri, komutanlığa bildirilmeye başlandı.¹⁵ Sahildeki fenerlerden, Zonguldak feneri¹⁶ hariç hepsi söndürüldü.

Küre'de dinlenmekte olan Refet Paşa bombardıman haberi üzerine emrinde bulunan on neferi İnebolu'ya gönderdi,¹⁷ kendisi de daha sonra İnebolu'ya gelerek incelemede bulundu. Yirmi beş gün burada kaldıktan sonra Ankara'ya hareket etti.

10 Haziran gecesi Kastamonu Piyade Bölüğü ve Muhiddin Paşa İnebolu'ya gelerek, incelemelerde bulunduktan sonra kasabada bulunan silah ve cephanenin İkiçay'a taşınarak emniyete alınmasını sağladı. Muhiddin Paşa incelemeleri sonunda kasabada ve Patriyos Rum köyünde bulunan Rumların, casusluk yaptıklarını, bunlardan yirmi ikisi kasabadan, seksen beşi de Patriyos'tan olmak üzere yüz yedi kişiyi iç bölgelere göndermeye karar verdi.¹⁸

Bundan sonraki muhtemel düşman saldırılarına karşı hazırlıklı olmak ve halkı aydınlatmak için Mevkî Komutanlığı bir ilân yayınladı. Yedi maddeden oluşan bu ilana göre;¹⁹

- 1- Düşman tehlikesi tellâl ve davulla halka duyurulacak,
- 2- Davulu işiten halk sükunetle çay kenarındaki emin mahallere veya İkiçay'a gidecekler, silahlı sivil halk ancak polis ve asker nezaretinde olmak şartıyla kasabada dolaşabilecek, polissiz, jandarmasız ve askersiz dolaşanlar tutuklanacak,
- 3- Düşman tehlikesi kesinleşince tekrar ilân yapılarak, herkesin ehemmiyetli bir yer bulması sağlanacak,
- 4- Silahlı halktan savaşmak isteyenler Mevkî Komutanlığına gelerek vazife isteyecekler,
- 5- Düşman hakkında yalan haber ve beyanda bulunanlar cezalandırılacaklar,

13 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 6; KL. 956, D. 22, F. 6-1; Harp Tarihi Vesikalari Dergisi; Haziran 1966. Vesika No: 1290.

14 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 9.

15 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 9-1, F.10.

16 Zonguldak feneri, limanda bulunan torpidonun Fransız komutanın karşı çıkması ile söndürülemedi. ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 12-3.

17 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F.11.

18 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 22.

19 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 32.

6- Davul çalındıktan itibaren, polis ve inzibat memurlarından izin alınmadıkça İkiçay mevkiinden geriye gidilmeyecek,

7- İkiçay'dan geriye yalnız sivil ve silahsız olanlar, subay ve polis komiserinin izniyle çıkılabilecekti.

Sahil güvenliğinin sağlanması amacı ile yayınlanan altı maddelik tamimde işe;²⁰

1- Kaza ile Patriyos ve Poyran²¹ köyleri sahilden askeri nöbetçiler tarafından gözetime alınacak,

2- Sahile yaklaşan kayıklar güvenilir olmadıkça Yarbaşı'na ve Mendirek'e yaklaştırılmayacaklar. Geceleri de bu muamele devam edecek, emre uymayanlara ateş açılacak,

3- Karakollar, sahile yaklaşan her türlü deniz taşıtını Mevkî Kumandanlığına şifre ile bildirecek, kumandanlık da mühim gördüklerini telgrafla merkeze haber verecek, topçu dürbünü ile de uzaktan geçen gemiler takip edilecek,

4- Yolcu kayıklarından Patriyos'a geçenler, Kaymakamlık ve liman reisliği tarafından ilân edilerek uyarılacak. İlân müddeti Haziran ayı müddetine kadar olacak,

5- Yarbaşı'na ve Mendirek'e gelecek ve geçecek kayıklar aranarak kontrol edilecek denilmektedir.

24 Haziran 1921 tarihli bir yazı ile Kastamonu Mıntika Komutanı Osman Bey, sahile yakın olarak bulunan cephane ve mühimmatın daha emin ve bombardıman sınırları dışına çıkarılmasını istemektedir.²²

Bombardımanda Meydana Gelen Hasar

İnebolu bombardımanından sonra Zonguldak'ta bulunan bir Fransız torpidosu, 11 Haziran tarihinde Zonguldak İstihbarat Müdürü Ragıp Beyin raporuna göre İnebolu'ya geldi. Fransız amiralî "Do-boñ?" yanında bulunan bir yüzbaşı, bir mülazım, Yunan gemilerinin yaptığı hasarı inceledikten sonra İnebolu'dan ayrıldı.²³ Fransız amiralinin gelişinden önce Türk makamları kasabada meydana gelen hasarın tesbiti için bir çalışma yapmışlardı.

20 ATESE Arşivi; KL. 1305, D. 14, F. 39.

21 Bu iki köy ahalisi tamamı ile Rumlarla meskun idi.

22 Peker, Nurettin; a.g.e. s. 210-211.

23 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 17.

Bombardımandan hemen sonra Mevkî Komutanı ve İrtibat Subayı Nidai Bey, meydana gelen can ve mal kaybının incelenmesini istedi. İlk incelemelere, bombardıman başladığında bir İslâm kadını korkusundan vefat etmiş, dört Rum kadın yaralanmış, bunun dışında can kaybı olmamıştı.²⁴ Meydana gelen hasar konusunda ise şu bilgiler yer almaktadır. On dükkan kamilen, beş hane kısmen harap olmuş, hükümet binasının; jandarma bölük komutanlığı, hukuk ve bidayet mahkeme odaları oturulamayacak derecede hasara uğramıştı.²⁵

Bu ön incelemeden sonra kasabada meydana gelen hasarın daha detaylı bir şekilde incelenerek, hasar bilançosu çıkarmak için İnebolu Belediyesi "Heyet-i Fenniyesi" görevlendirildi. Bu heyet dükkan, ev, resmi daire ve kayıklarda meydana gelen hasarı tesbit ederek, kimin ne kadar hasara ve kayba uğradığını Osmanlı lirası cinsinden hesapladı. Buna göre, kasabanın uğradığı hasarın toplam tutarı 70.000 Osmanlı lirası idi.²⁶ Bu hasarın 3.000 lirası belediye binası, Bank-ı Osmanî Şubesi ve Reji İdaresinde, 15.000'i hükümet binasında, 9.570'i belediyeye ait hizmetlerde, 4.700'ü ise limanda bulunan kayık ve bunların taşıdığı mallarda meydana gelmiştir. Geri kalan hasar ise ev ve işyeri eşyalarına aitti.

Yunanistan savaşın yoğunluk kazandığı dönemler öncesi Türk ordusunun ikmal yolları olan Karadeniz kıyı limanları sık sık donanmasıyla kontrol etmeye çalışmıştır. Ankara hükümetinin dünyaya açılan yegane kapısı konumuna gelen İnebolu iskelesi de zaman zaman Yunan donanmasının tehditlerine maruz kalmıştır. İnebolu bombardımanı Samsun örneğinde de görüldüğü gibi iki açıdan önemlidir. Birincisi kısa vadede Ankara hükümetinin ikmalini sekteye uğratarak Batı cephesinde Yunan ileri hareketini sağlamak ve yeni mevziler elde etmektir. İkincisi ise Pontus faaliyetleri çerçevesinde oluşturulan çetecilik faaliyetlerine katılan yerli Rumlara moral gücü sağlamaktır. Nitekim İnebolu hadisesinde de görüldüğü gibi Karadeniz'de dolaşan Yunan torpidoları sürekli olarak yerli Rum halkla iletişim içerisinde bulunuyordu. Bu iletişim ağı sayesinde bölgede faaliyetde bulunan Rum çeteleri sürekli olarak silah ve cephane desteğine sahiptiler. İnebolu bombardımanı hiç bir zaman bölgeye Yunan çıkarması olarak değerlendirilmemelidir.

24 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 13.

25 ATESE Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 13-8.

26 ATESE, Arşivi; KL. 956, D. 22, F. 28-2 Kasabada meydana gelen hasarın ayrıntılı dökümü için bakınız ek.

EK:

9 Haziran 337 tarihinde Yunan sefair-i harbiyesi tarafından icra olunan bombardıman hasarâtını mübeyyen keşif defteridir.

Aded-i Lira-yı Osmanî	Esâmi	İzâhât
2000	Küçük İbrahimzâde Mustafa İlyas Efendi veresiyeleri ve damadı Ömer Efendi	Dükkân binasının tahribâtı ile mevcûd emvâl-ı ticariye, züccaciye vesairenden tahribâtı
3000	Musazâde Mustafa Efendi veresiyeleri mahdumu Musa Efendi	Dükkân binasının tahribâtı ile mevcûd emvâl-ı ticariye, züccaciye vesairenden tahribâtı
800	Hacı Osmanzâde Mehmed Efendi ve Damadı Kunduracı Ahmet Efendi	Dükkân binasının tahribâtı ile mevcûd kösele deri varidât tahribâtı
400	Şeyhoğlu Arnavud İzzet ve Müste'ciri yorgancı Ahmet Usta	Dükkân binasının tahribâtı satenlerin mevcûdunun tahribâtı
80	Etyemez veresiyeleri	Dükkân binasının kısmen tahribâtı
500	Ömer Ağazade Şakir Efendi veresiyeleri mâhdumu Hasan Efendi	Dükkân binasının tahribâtıyla eşya-yı bakaya tahribâtı
50	Kuru Alioğlu Mehmet Efendi	Dükkânında mevcûd eşya-yı züccaciye tahribâtı
50	Karagüllezzâde veresiyeleri ve müste'ciri Kıyvenzâde Ahmed Ağa	Dükkân binası deposunun tahribâtıyla eşyayı bakkaliye tahribâtı
450	Musazâde oğlu Cemil Usta	Dükkân tahribâtıyla mevcûd torna, alât ve edevât tahribâtı
100	Hacı Hüseyinzâde Aziz Kaptan veresiyeleri	Kahvehane binasının tahribâtı
3000	Belediye dairesi müste'ciri Bank-ı Osmanî Şubesi ve Reji Dairesi	Binanın kargir duvar ve cam çerçeve tahribâtı
100	Altıkulaçzâde Hacı Rıza Bey müste'ciri Resuman veresiyeleri	Binanın kargir duvar ve cam çerçeve tahribâtı
150	Bayrak Mektebi	Kahvehane binasının kısmen tahribâtı
700	Hacı Bektaşzâde Hacı Hüseyin Efendi	Mağza binasının tahribâtıyla kasa vesaire gibi eşyanın tahribâtı

50	Karamanyan veresiyeleri Müste'ciri Kinciler	Binanın cam ve çerçeve tahribatıyla müste'cirlerinin eşyası zâtiye ve züccaciye ve eşyası tevdiân tahribâtı
550	Karamanyân veresiyeleri İkbâl Otelcileri Hasan ve Mehmed Efendi	
30	Karamanyân veresiyeleri Emniyet Komiserliği	
20	Karamanyân veresiyeleri Urgancıoğlu Kahveci Mustafa	
15.000	Daire-i hükümet binası	Binanın şark ve şimâl taraflarında duvarlarının salon ve döşeme duvarlarının tahribâtı
2500	Kadıoğlu Ahmet Efendi	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribâtı
2500	Arap Salihoglu Şekerci Hacı Mehmet veresiyeleri	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribâtı
350	Ali Yavuzzâde Nuri Efendi	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribâtı
3500	Termizizade Salih Efendi	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribâtı
100	Tatar Hasanzâde Hasan Reis	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribâtı
1900	Karabaşoğlu Hacı İzzet Kaptan	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribâtı
30	Altıkulaçzâde Ahmet Bey	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribâtı
1500	Dimitri Yannis veresiyeleri	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribâtı
1500	Arap Hacıoğlu Behçet Usta	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribâtı
200	Hacı Hüseyinzâde Hasan Kaptan	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribâtı
50	Mahfuzoğlu Çotar Ağa	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribâtı
150	Terzi Ayadonlu Dimitri Endonyadisi	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribâtı
50	Jandarma onbaşı Kadir Efendi	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribâtı

250	Soğangözoğlu Salih Usta	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribatı
100	Hacı Kaptanın Sır Ali Ağa veresiyeleri	Hane tahribâtıyla hane eşyası mobilya tahribatı
100	Bostancızâde Hacı Said Efendi	Hane tahribâtı hane eşyası tahribâtı
100	Bostancızâde Hacı Said Efendi müste'ciri Terzi Hacı	Hane eşyası ve mobilya tahribâtı
1200	Karabaşoğlu Hacı İzzet Kaptan hanesinde müste'cir Reste kayıkası Halil Efendi	Hane eşyası ve mobilya tahribâtı
250	Arap Salihoğlu Hacı Mehmed hanesinde müste'cir Bank-ı Osmanî Direktörü Efendi	Hane eşyası ve mobilya tahribâtı
250	Dimitri Yannis hanesinde müst'ecir Komser muavini Mehmet Efendi	Hane eşyası ve mobilya tahribâtı
20	Uzun Mehmedzâde Hacı Mehmed Şevki Efendi	Hane tahribâtı
30	Uzun Mehmedzâde Hacı Mehmed Şevki Efendi hanesinde müst'ecir Trabzon'lu Malizoturacı Vehbi Efendi	Hane-i eşya tahribâtı
150	Kadıoğlu berber Ahmed Usta	Kahvehane eşyası ve mobilyası ve berber aleti tahribâtı
2500	Karagüllezzâde veresiyeleri	Mağaza, Han, kahvehane dükkân duvarlarının tahribâtı
50	Hacı Şefik ve Fevzi Fırını	Bina tahribâtı
350	Yankoloki Vehrelamiyas Yusigiros Biraderler	Fabrikanın makina alâtı ve edevâtı tahribâtı
1500	Bitliszade Mustafa ve Yosigiros Hristolmayos Efendiler	Çiftlikte hane kabil-i tamir derecede tahribât
4000	Bitliszâde Mustafa ve Yosigiros Hristolmayos namına	Yalıda ve kayık içindeki pamuk balyelerinin kamilen ihrâkı
150	Gümüş İzzet'in Ahmed Efendi	Kahvehane binasının kısmî tahribâtı
500	Cebecioglu Abdi Reis	Kebir-i yolda mavnası

500	Hacı Alioğlu Ahmed Efendi	Kebir-i yolda mavnası
700	Hacı Altmışdörtöğlü Mehmed Reis	Kebir-i yolda mavnası pamuk balyesiyle kamilen yanmıştır.
350	Güvellikoğlu Tefik Reis	Kebir-i yolda mavnası pamuk balyesiyle kamilen yanmıştır.
50	Hasan Yahniçioğlu Çerkes Ahmed Reis	Kebir-i yolda mavnası pamuk balyesiyle kamilen yanmıştır.
150	Soğangöz oğlu Hasan Reis	Kebir-i yolda mavnası pamuk balyesiyle kamilen yanmıştır.
500	Hacı Bektaşzâde Hacı Hüseyin Efendi	Kebir-i yolda mavnası pamuk balyesiyle kamilen yanmıştır.
250	Tekebaşoğlu Hüseyin veresiyeleri	Mavna ve mavzer yolcu piyade kayışı
150	Kürt Ali'nin Hasan Reis	Mavna ve mavzer yolcu piyade kayışı
250	Batur İsmail oğlu Mehmet Reis	Mavna ve mavzer yolcu piyade kayışı
400	Derbend oğlu Ahmed veresiyeleri	Mavna ve mavzer yolcu piyade kayışı
250	Kürdün oğlu İlyas Kaptan	Mavna ve mavzer yolcu piyade kayışı
150	Buldanlı İlyas Usta	Mavna ve mavzer yolcu piyade kayışı
250	Kırksekizöğlü Nuri veresiyeleri	Mavna ve mavzer yolcu piyade kayışı
250	Kuru Ali Oğlu Cemil	Mavna ve mavzer yolcu piyade kayışı
60.430		
<u>9.570</u>		
70.000		

Belediye'ye ve eşyaya aid tedariki gayr-ı kâbil ve müşgöl bulunan kaldırım, tahtatel perde, taş duvar, cam çerçeve vesaire tahribâtından husûle gelen zarar mecmu'u.